

ที่ ยส ๐๐๒๓.๔/ว ๒๕๗

ศาลากลางจังหวัดยโสธร
ถนนแจ้งสนิท ยส ๓๕๐๐๐

๑๑ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง คู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดยโสธร และนายกเทศมนตรีเมืองยโสธร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๒๗๗๓

ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่า กระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากสำนักงาน ป.ป.ท. ว่า คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้เห็นชอบคู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้จัดทำขึ้น เพื่อให้ทุกหน่วยงานภาครัฐที่มีโครงการตามเกณฑ์ที่คู่มือกำหนดจะต้อง ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตของโครงการดังกล่าวพร้อมทั้งนำเสนอมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่เหมาะสม ยื่นต่อสำนักงานงบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ รายละเอียด ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวัฒน์ เข็มเพชร)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดยโสธร

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์

โทร. ๐ ๔๕๗๑ ๓๐๓๕ ต่อ ๔๑ ๔๒

เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดยโสธร : “ยโสธรเมืองเกษตรอินทรีย์ เมืองแห่งวิถีอีสาน”

“สะท้อน ๕๐ ปี ศรียโสธร”

เลขรับ ๑๑ / ๖๕

วันที่ ๗ / ๖.๕. / ๖๕

เวลา.....

ศาลากลางจังหวัดยโสธร

เลขที่รับ ๒๙๒

รับวันที่ ๕ ๗ ม.ค. ๒๕๖๕ น.

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๒๓๗/๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนศรีประชาสง่า ถนน ๑๐๓๐๐๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดยโสธร

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

133

๕ ๗ ม.ค. ๒๕๖๕

เรื่อง คู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

( ) ผ.บ.

( ) กง.สส.

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๒๖.๖/ว ๖๕๐๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

( ) ก.ม.ท.

( ) กง.ก.

( ) กง.กม.

ด้วยกระทรวงมหาดไทย แจ้งว่า สำนักงาน ป.ป.ท. ผู้รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ภายใต้กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ แจ้งว่าคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้เห็นชอบคู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้จัดทำขึ้นแล้ว เพื่อให้ทุกหน่วยงานภาครัฐที่มีโครงการตามเกณฑ์ที่คู่มือกำหนดจะต้องประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตของโครงการดังกล่าว พร้อมทั้งนำเสนอมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมยื่นต่อสำนักงบประมาณเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณต่อไป จึงขอส่งคู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตฯ ดังกล่าวมาเพื่อให้หน่วยงานแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการกรณีที่หน่วยงานมีโครงการที่ต้องดำเนินการตามเกณฑ์ฯ ข้างต้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งคู่มือดังกล่าวให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตฯ

โทร./โทรสาร. ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายบรมสารี โสอดเทพย

โทร. ๐๘๑๑ ๔๖๖๙ ๙๕๕๑๒๔

ด่วนมาก

บันทึกข้อความ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขที่ 53041
วันที่ 17 พ.ย. 2564

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (สปท.) โทร. (มท.) ๐ ๒๒๖๕ ๕๕๒๑

ที่ มท ๐๒๒๖.๒/ว ๖๕๐๔

วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง คู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม และหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยสำนักงาน ป.ป.ท. ผู้รับผิดชอบหลักในการขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ภายใต้กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ แจ้งว่าคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ได้เห็นชอบคู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้จัดทำขึ้นแล้ว เพื่อให้ทุกหน่วยงานภาครัฐที่มีโครงการตามเกณฑ์ที่คู่มือกำหนดจะต้องประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตของโครงการดังกล่าว พร้อมทั้งนำเสนอมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมยื่นต่อสำนักงบประมาณ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ

กระทรวงมหาดไทยจึงขอส่งคู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ มาเพื่อให้หน่วยงานแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบและใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการกรณีที่หน่วยงานมีโครงการที่ต้องดำเนินการตามเกณฑ์ฯ ข้างต้น ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารแนบได้ตาม QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือฉบับนี้ หากมีข้อสงสัยสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ นางสาววริญญา ขวศุกุล ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงาน ป.ป.ท. หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖ ๑๔๐๒ ๕๕๓๖ หรือ ๐ ๒๕๐๒ ๖๖๗๐ - ๘๐ ต่อ ๑๕๑๔

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

(นายอรรถชัย สัมพันธุ์รัตน์)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
เลขที่ 3067
วันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๖๔
เวลา 15.09 น.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขที่ 598
วันที่ ๑๗ พ.ย. ๒๕๖๔
เวลา ๕.21 น.

คู่มือประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย

- นท. ๑๕๑๑๐๐๕ ๖๕๐, ๖๖๐.

 17/11/24

คู่มือการประเมิน
ตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย
ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย
ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

ตามแผนปฏิรูปประเทศ
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
(ฉบับปรับปรุง)

กลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
มิถุนายน ๒๕๖๔

คำนำ

โดยที่ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ นั้น เนื่องจากพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้การจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งต่อมายุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๒ ส่งผลให้ต้องมีการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ โดยคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ ดำเนินการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศตามขั้นตอนของกฎหมายแล้วเสร็จและเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภาเพื่อทราบแล้วให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและใช้บังคับต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการปฏิรูปประเทศเสนอ และรัฐสภารับทราบแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้ประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เพื่อทราบโดยทั่วกัน

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะผู้รับผิดชอบหลักภายใต้กิจกรรมปฏิรูปที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ที่ ๕ การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ จึงได้ จัดทำคู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้กับหน่วยงานภาครัฐที่มีโครงการที่ต้องดำเนินการตามเกณฑ์เพื่อเป็นการป้องกันและลดโอกาสการทุจริตและยับยั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
สำนักงาน ป.ป.ท.
มิถุนายน ๒๕๖๔

สารบัญ

	หน้าที่
คำนำ	
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา	๑
ส่วนที่ ๒ กรอบแนวคิด นิยาม แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริต ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่	๔
- กรอบแนวคิดในการจัดทำเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตฯ	๔
- นิยามโครงการขนาดใหญ่ต้องต้องดำเนินการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตฯ	๖
- แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่	๗
ส่วนที่ ๓ กลไกและแนวทางการขับเคลื่อนการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนิน โครงการขนาดใหญ่	๑๐
- กลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินการ	๑๐
- แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการ (ขั้นตอนการริเริ่มโครงการ การดำเนินโครงการ และหลังสิ้นสุดโครงการ)	๑๑
ส่วนที่ ๔ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑๒
- วัตถุประสงค์หลักการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๑๒
- วิธีการและขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๒
- ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑๓
ภาคผนวก	๑๙
๑. แบบการรายงาน	๒๐
๒. แบบรายงานที่ต้องแนบพร้อมคำขอของงบประมาณ	๒๑
- แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (แบบ ๐๑.๑)	๒๑
- แบบรายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (แบบ ๐๑.๒)	๒๑
๓. แบบรายงานที่ต้องรายงานสำนักงาน ป.ป.ท. และ ค.ต.ป. ประจำปีกระทรวง	๒๒
- แบบรายงานข้อมูลโครงการ (แบบ ๐๒.๑)	๒๒
- แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ (แบบ ๐๒.๒)	๒๓
- แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (แบบ ๐๒.๓)	๒๕
- แบบรายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (แบบ ๐๒.๔)	๒๖
๔. ตารางการแปลงเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงาน ป.ป.ช. มาสู่ แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการ ขนาดใหญ่ ของสำนักงาน ป.ป.ท.	๒๗
๕. ตัวอย่างและกรณีศึกษาความเสี่ยงการทุจริต	๓๒

การทุจริตในภาครัฐ เป็นปัญหาพื้นฐานที่บั่นทอนเศรษฐกิจและสังคมอย่างมาก รูปแบบการทุจริตในภาครัฐมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นและกระจายตัวอยู่ในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับนโยบายสู่ระดับปฏิบัติ โดยการทุจริตที่ขยายตัวและสร้างความเสียหายต่อประชาชนและประเทศชาติเป็นอย่างมากคือ “การทุจริตเชิงนโยบาย” (policy Corruption) รัฐบาลได้ให้ความสำคัญและผลักดันให้มีการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ เห็นชอบแผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) และเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนกิจกรรมตามแผนปฏิรูปประเทศ โดยให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติร่วมกันขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศให้บรรลุตามเป้าหมายภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยสาระสำคัญของแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) มีทั้งหมด ๑๓ แผน และได้กำหนดให้มีกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) รวมทั้งสิ้น ๖๒ กิจกรรมปฏิรูป โดยด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีทั้งหมด ๕ กิจกรรมปฏิรูป ได้แก่

๑) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการต่อต้านการทุจริต มอบให้ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

๒) การพัฒนาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและระบบคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ มอบให้ สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

๓) การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่รวดเร็ว โปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ ในการดำเนินคดีทุจริต ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน มอบให้ สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

๔) การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใสไร้ผลประโยชน์ มอบให้ สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

๕) การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ มอบให้ สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก

สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะผู้รับผิดชอบหลักในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ จึงได้พัฒนาเครื่องมือและกลไกที่จะช่วยสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในหน่วยงานภาครัฐ ในขั้นตอนการของการนำนโยบายไปสู่การจัดทำโครงการขนาดใหญ่ โดยได้ประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง สำนักงาน ก.พ.ร. และ สำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อกำหนดเกณฑ์โครงการที่ต้องดำเนินการตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่และแนวทางในการรายงานและติดตามประเมินผลการดำเนินการ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนและนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม สำหรับกิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ มีสาระสำคัญ ดังนี้ ๒

๑) เป้าหมายและตัวชี้วัดของกิจกรรมปฏิรูป

๑.๑) เป้าหมาย

๑.๑.๑) ทุกหน่วยงานภาครัฐที่มีโครงการที่เป็นไปตามเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายที่กำหนด (งบประมาณการดำเนินโครงการมากกว่า ๕๐๐ ล้านบาท หรือเป็นโครงการที่มีผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง ในวงกว้าง) จะต้องประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตของโครงการดังกล่าวพร้อมทั้งนำเสนอมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมยื่นต่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่พิจารณาจัดสรรงบประมาณ

๑.๑.๒) หน่วยงานตรวจสอบ ติดตาม กำกับดูแล เช่น กรมบัญชีกลาง (การจัดซื้อจัดจ้าง) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (ผู้ตรวจสอบภายนอก) และผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงาน (หน่วยงานเจ้าของโครงการ) วางระบบการตรวจสอบโครงการ และติดตามตรวจสอบทุกโครงการที่มีการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ภายในปี ๒๕๖๕

๑.๑.๓) หน่วยงานภาครัฐที่มีโครงการตามเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการดำเนินโครงการ จัดทำรายงานผลการดำเนินการตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการดำเนินโครงการ จำนวน ๑ ฉบับ

๑.๒) ตัวชี้วัด

๑.๒.๑) ร้อยละของหน่วยงานภาครัฐที่มีโครงการตามเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องนำเสนอข้อมูลการประเมินความเสี่ยงและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อสำนักงบประมาณร้อยละ ๕๐ ในปี ๒๕๖๔ และร้อยละ ๑๐๐ ในปี ๒๕๖๕

๑.๒.๒) หน่วยงานตรวจสอบ ดำเนินการติดตาม กำกับดูแลทุกโครงการที่มีการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบายร้อยละ ๕๐ ในปี ๒๕๖๔ และร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๖๕

๑.๒.๓) ร้อยละของหน่วยงานที่มีโครงการตามเกณฑ์ที่กำหนดจะต้องรายงานผลการดำเนินโครงการตามมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงหลังเสร็จสิ้นโครงการ ผ่านระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) ร้อยละ ๕๐ ในปี ๒๕๖๔ และร้อยละ ๑๐๐ ในปี ๒๕๖๕ คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) ของหน่วยงานดังกล่าวและรายงานการประเมินผลโครงการร้อยละ ๕๐ ในปี ๒๕๖๔ และร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๖๕

๒) ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการปฏิรูป

๒.๑) ขั้นตอนที่ ๑ ขั้นตอนการริเริ่มโครงการ (Project Initiation) : สำนักงบประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐประชุมหารือและนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีและมีมติคณะรัฐมนตรีให้ทุกหน่วยงานที่มีโครงการเข้าตามเกณฑ์กำหนด จะต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตรายโครงการพร้อมทั้งกำหนดมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมเพื่อยื่นต่อสำนักงบประมาณหรือหน่วยงานอื่นที่ทำหน้าที่พิจารณา

๒.๒) ขั้นตอนที่ ๒ ขั้นตอนการดำเนินโครงการ (Project Implementation) กรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ตรวจสอบภายในของหน่วยงานมีหน้าที่ตรวจสอบกำกับดูแลพิจารณาวงรอบและแนวทางการติดตาม ตลอดจนดำเนินการกำกับดูแลโครงการตามขั้นตอนที่ ๑ ทุกกรณี โดยยึดหลักการและแนวทางการติดตาม ตามมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ผ่านการอนุมัติงบประมาณ

๒.๓) ขั้นตอนที่ ๓ ขั้นตอนหลังเสร็จสิ้นโครงการ (Post Project Implementation) :

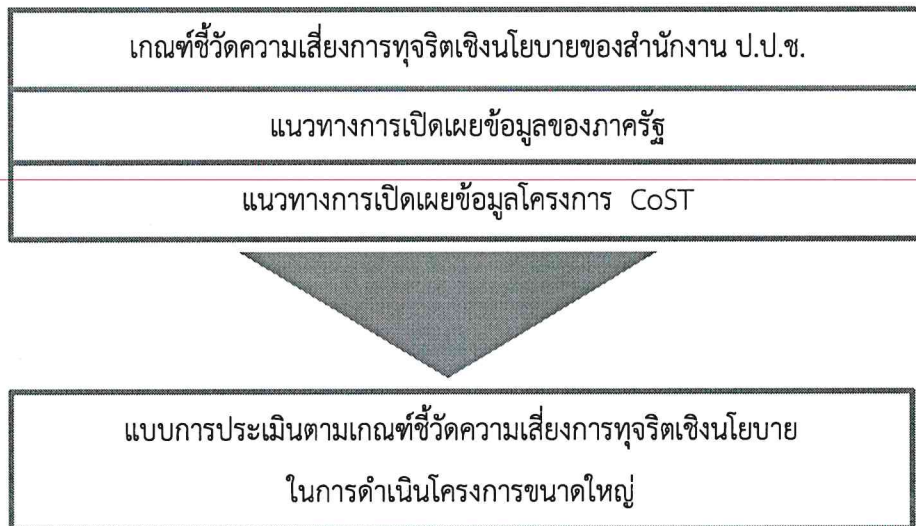
หน่วยงานเจ้าของโครงการรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการตามมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) และรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐ (ค.ต.ป.))

สำนักงาน ป.ป.ท. ในฐานะผู้รับผิดชอบหลักภายใต้กิจกรรมปฏิรูปที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ที่ ๕ การพัฒนามาตรการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ จึงได้จัดทำคู่มือการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่มีโครงการที่ต้องดำเนินการตามเกณฑ์ฯ ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบถึงแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายต่อไป

ส่วนที่ ๒

กรอบแนวคิด นิยาม แบบประเมิน ตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

๑. กรอบแนวคิดในการจัดทำเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ กรอบแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำแบบ
ประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ โดยมีกรอบแนวคิด ดังนี้

๑.๑ เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย และคู่มือการใช้เกณฑ์ความเสี่ยงการทุจริต
เชิงนโยบายจัดทำโดยสำนักงาน ป.ป.ช.

ภายใต้คณะกรรมการศึกษาการกำหนดเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงเพื่อสกัดกั้นการทุจริตเชิง
นโยบายในโครงการของรัฐ เมื่อปี ๒๕๖๒ ได้กำหนดคู่มือการใช้เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย และ
เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย โดยรายละเอียดของคู่มือการใช้เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริต
เชิงนโยบาย ได้กำหนดเกณฑ์ชี้วัด ออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑) เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย
ในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย และ ๒) เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการนำนโยบาย
สู่การปฏิบัติ โดยประกอบด้วยหัวข้อที่จะใช้เป็นเกณฑ์ ดังนี้

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย
กำหนดเป็นเกณฑ์ชี้วัดสำหรับการประเมินได้ ๕ เกณฑ์ ดังนี้

๑. การแสดงความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทตามยุทธศาสตร์ชาติ และแผน
ปฏิรูปประเทศ
๒. การกำหนดวัตถุประสงค์ของนโยบาย
๓. การประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย
๔. มีกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบ ความคุ้มค่า ความเป็นไปได้ และความเสี่ยงของ
นโยบายด้วยการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ

๕. การเสริมสร้างความโปร่งใสในการพัฒนานโยบายของพรรคการเมือง

โดยเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการพัฒนานโยบายใช้แบบ
รายงานการดำเนินการตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงฯ ในการรายงานการพัฒนานโยบาย ๑ นโยบาย ต่อ ๑ ฉบับ

ส่วนที่ ๒ เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการนำนโยบายสู่
การปฏิบัติ กำหนดเป็นเกณฑ์ชี้วัดสำหรับการประเมินได้ ๔ เกณฑ์ ดังนี้

๑. มีการเตรียมการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในขั้นก่อนการดำเนินการตาม
นโยบาย
๒. มีการเตรียมการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริตและการติดตามการ
ดำเนินการตามนโยบาย
๓. มีการเตรียมการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริต
๔. มีการเตรียมการสร้างความโปร่งใสในขั้นการนำนโยบายสู่การปฏิบัติด้วยการ
สื่อสารการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริตและการสร้างการเฝ้าระวัง

โดยเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย ในขั้นตอนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ
ใช้แบบรายงานการดำเนินการตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงฯ ในการรายงานการดำเนินโครงการ ๑ โครงการต่อ ๑ ฉบับ

ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการ ตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงต่อการทุจริตเชิงนโยบาย
มีรายละเอียด ดังนี้

๑. ในขั้นตอนการพัฒนานโยบาย มีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ พรรคการเมืองที่ประสงค์จะ
ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นผู้ตอบคำถามตามเกณฑ์ชี้วัด โดยมี สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
เป็นผู้ขับเคลื่อนเกณฑ์ชี้วัด

๒. ในขั้นตอนการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ มีผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง คือ หน่วยงานของรัฐทุก
หน่วยงาน เป็นผู้ตอบคำถามตามเกณฑ์ชี้วัด โดยเป็นหน่วยงานในระดับกระทรวงที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตาม
นโยบายที่ถูกจัดอันดับไว้ ๕ อันดับแรก โดยมี สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ในภาครัฐ เป็นผู้ขับเคลื่อนเกณฑ์ชี้วัด

๑.๒ แนวทางการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ

การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐ โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งถือเป็น
ข้อมูลที่มีความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนมาตรการต่าง ๆ ในการป้องกันและ
ปราบปรามปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่ตรงจุดที่สุด

องค์การระดับนานาชาติในหลายประเทศ ต่างตระหนักถึงความสำคัญของแนวคิดเรื่องการ
เปิดเผยข้อมูลภาครัฐและได้พยายามร่วมกันผลักดันแนวคิดของการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Government
Data) ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินงานของภาครัฐถือเป็น
เครื่องมือสำคัญในเพิ่มประสิทธิภาพของความโปร่งใสในการให้บริการของภาครัฐ ซึ่งสะท้อนถึงความรับผิดชอบและ
ความโปร่งใสของภาครัฐที่มีต่อผู้ใช้บริการทุกภาคส่วน โดยประชาชนสามารถค้นหาและเข้าถึงข้อมูลที่มีคุณภาพของ
ภาครัฐได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างทันทั่วทั้งที่ โดยประชาชน
สามารถนำข้อมูลต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเป็นการเพิ่มศักยภาพด้านการบริการของ
ภาครัฐ ทั้งยังช่วยลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มมูลค่าให้กับหน่วยงานราชการ ทำให้ประชาชนไว้วางใจและเชื่อถือมากขึ้นอัน
จะส่งผลต่อภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนเป็นช่องทางสำคัญในการให้ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบ

การทำงานและการใช้อำนาจของภาครัฐ ซึ่งจะลดโอกาสในการเกิดคอร์รัปชันอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย และจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับนานาประเทศและเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน และรักษาผลประโยชน์ของประเทศชาติสืบไป

องค์การสหประชาชาติ (๒๐๑๖) ได้นิยามข้อมูลเปิดของภาครัฐว่า “ข้อมูลของรัฐบาลที่ถูกเปิดเผยผ่านช่องทางออนไลน์เพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึง นำไปใช้ต่อ หรือแจกจ่ายได้โดยปราศจากข้อจำกัดใด ๆ

องค์การเพื่อความร่วมมือและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Co-operation and Development - OECD) (๒๐๑๓) ได้กำหนดนิยามของ “รัฐบาลเปิด” ว่าเป็น “วัฒนธรรมการกำกับดูแลที่ส่งเสริมหลักการของความโปร่งใส ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ในอันที่จะสนับสนุนประชาธิปไตยและการเติบโตโดยรวม”

ขณะที่ World Wide Web Foundation (2015) ได้กำหนดคุณลักษณะของข้อมูลเปิดไว้ ๕ ประการ คือ ๑) สามารถเข้าถึงได้ผ่านช่องทางออนไลน์ (Available Online) เพื่อเข้าถึงผู้ใช้งานจำนวนมากและหลากหลาย ๒) ทุกคนได้รับอนุญาตให้นำข้อมูลนั้นไปใช้ และใช้ซ้ำได้ (Open-licensed) ๓) ประมวลผลด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้ (Machine-readable) เพื่อสามารถนำไปวิเคราะห์ต่อยอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๔) รวบรวมข้อมูลที่กระจัดกระจายให้อยู่ในชุดข้อมูล (Dataset) เดียวกัน และสามารถนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้ง่าย (Available in bulk) ๕) ไม่เสียค่าใช้จ่าย (Free of charge) เพื่อให้ประชาชนไม่ว่าจะมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างไรสามารถเข้าถึงได้โดยเสมอภาคกัน

๑.๓ โครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Infrastructure Transparency Initiative : CoST)

โครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ ได้กำหนดแนวทางการเปิดเผยข้อมูลโครงการก่อสร้าง ตั้งแต่กระบวนการจัดทำและนำเสนอโครงการ การเตรียมความพร้อมของโครงการ การจัดซื้อจัดจ้าง ช่วงการดำเนินโครงการ และหลังจากสิ้นสุดโครงการ โดยมีข้อมูลจำนวน ๔๐ รายการ เช่นผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จำนวนบริษัทที่เข้าร่วมประกวดราคา มูลค่าของสัญญา ขอบเขตงานตามสัญญา การเปลี่ยนแปลงมูลค่าของสัญญา การเปลี่ยนแปลงขอบเขตสัญญา เหตุผลการเปลี่ยนแปลง การตรวจสอบและการประเมินผลโครงการ การจัดการข้อร้องเรียน เป็นต้น

๒. นิยาม “โครงการขนาดใหญ่ที่ต้องดำเนินการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย” หมายถึง

(๑) โครงการที่มีการจัดทำค่าของงบประมาณ (งบลงทุน) ตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป

(๒) โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (งบลงทุน) ตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป

โครงการตาม (๑) หรือ (๒) ให้หมายถึง ค่าของงบประมาณและงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ผ่านสำนักงบประมาณ

๓. แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

สำนักงาน ป.ป.ท. ได้พัฒนาเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ และได้กำหนดแบบในการรายงาน ดังนี้

๑. แบบรายงานข้อมูลโครงการ ๑๐ รายการ

๒. แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ แบ่งเป็น ๓ หมวด รวม ๑๒ รายการ ได้แก่

หมวดที่ ๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต จำนวน ๔ รายการ

หมวดที่ ๒ การควบคุม กำกับ และตรวจสอบ จำนวน ๒ รายการ

หมวดที่ ๓ การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ จำนวน ๖ รายการ

๑. แบบรายงานข้อมูลโครงการ ๑๐ รายการ

รายการ	รายละเอียดข้อมูลโครงการ
๑.	ชื่อหน่วยงาน.....
๒.	ชื่อโครงการ .....
๓.	งบประมาณ ๓.๑ งบประมาณที่ขอรับการจัดสรร (งบในคำของบประมาณ) ..... ๓.๒ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร.....
๔.	หน่วยงานเจ้าของโครงการ .....
๕.	พื้นที่ดำเนินโครงการ .....
๖.	วิธีดำเนินโครงการ เช่น หน่วยงานดำเนินการเอง หน่วยงานอุดหนุนงบประมาณหรือเบิกจ่ายแทน กันให้หน่วยงานอื่น ฯลฯ (ถ้ามีการจัดซื้อจัดจ้างให้ระบุวิธี).....
๗.	ระยะเวลาดำเนินโครงการ.....
๘.	โครงการได้เข้าร่วมข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) หรือไม่ .....
๙.	โครงการได้เข้าร่วมโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Construction Sector Transparency : CoST) หรือไม่ .....
๑๐.	ชื่อผู้ประสานงานโครงการ .....
	ตำแหน่ง.....สังกัด.....
	เบอร์โทรศัพท์.....E-mail.....
	ID Line.....

๒. แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
 แบ่งเป็น ๓ หมวด ๑๒ รายการ ดังนี้

หมวดที่ ๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ๔ รายการ

รายการ	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
๑.	หน่วยงานมีการจัดทำการประเมินความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต* ในขั้นตอนการ จัดทำคำของบประมาณต่อสำนักงบประมาณ ☐ มี ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....
๒.	หน่วยงานมีการทบทวน ปรับปรุง การประเมินความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต* หลังจากได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว ☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....

รายการ	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
๓.	หน่วยงานได้มีการนำข้อสังเกตหรือข้อตรวจพบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานตรวจสอบ ภาควิชาการหรือภาคประชาสังคมมาพิจารณาประกอบการการศึกษาด้วย ☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....
๔.	หน่วยงานมีการวิเคราะห์ว่าโครงการที่จะดำเนินการมีผลกระทบต่อสัญญาหรือข้อตกลงกับเอกชนรายอื่นหรือไม่ หรือมติเดิมของรัฐบาลที่มีมติไว้ในอดีตแต่ยังมีผลบังคับใช้อยู่ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งหรือความเสียหายจากข้อผูกพันสัญญารวมถึงผลกระทบต่อโครงการอื่น ๆ ที่รัฐมีแผนจะดำเนินการในอนาคต ☐ มี (แนบเอกสารอ้างอิง)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....

* การประเมินความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ให้ใช้แบบตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด

หมวดที่ ๒ การควบคุม กำกับ และตรวจสอบ ๒ รายการ

รายการ	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
๕.	หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะทำงาน หรือมอบหมายบุคลากรที่มีความเหมาะสมรับผิดชอบในการจัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) ชื่อเจ้าหน้าที่เพื่อการประสานงาน..... โทรศัพท์..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....
๖.	หน่วยงานมีการมอบหมายให้มีการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการให้มีความโปร่งใส เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพเพียงพอ (เช่น ผู้ตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจราชการ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง เป็นต้น) ☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....

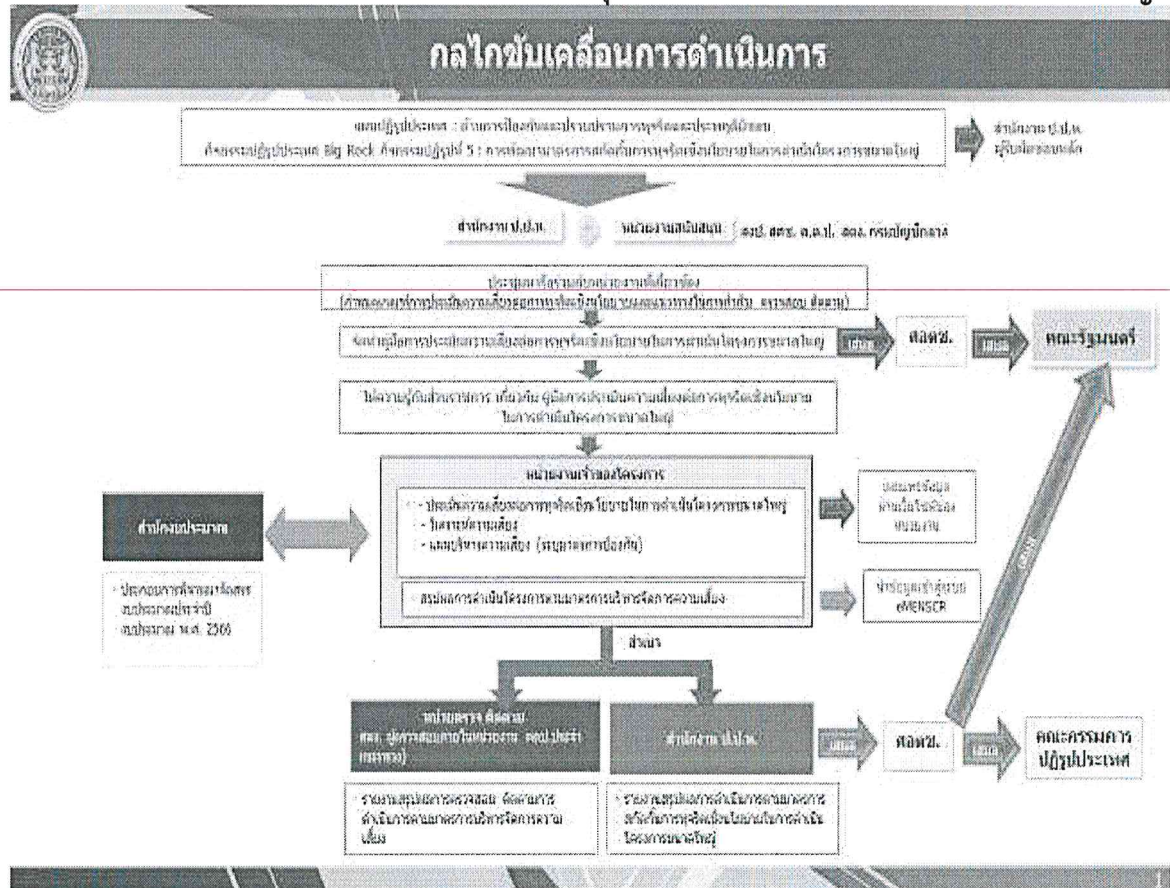
หมวดที่ ๓ การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ ๖ รายการ

รายการ	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
๗.	หน่วยงานมีการศึกษารายงานผลการศึกษาความคุ้มค่า/ความเป็นไปได้ของโครงการหรือผลการศึกษาความจำเป็นในการจัดทำโครงการว่าสนับสนุนหรือแก้ไขปัญหาหรือจุดอ่อนของประเทศในเรื่องใด และมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๘.	หน่วยงานมีการสรุปผลสำรวจผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๙.	หน่วยงานมีแผนการเวนคืนที่ดินและการจ่ายค่าชดเชย ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๑๐.	หน่วยงานมีการเผยแพร่การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่ผู้บริหารหน่วยงานให้ความเห็นชอบแล้ว ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๑๑.	หน่วยงานมีการเผยแพร่ขอบเขตงาน (TOR) ในรูปแบบที่ให้ทุกคนสามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์และใช้ต่อหรือใช้ซ้ำ (Open-licensed) หรือประมวลผลด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Machine-readable) ได้ ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๑๒.	หน่วยงานมีช่องทางให้ประชาชนสามารถติดต่อกับผู้ประสานงานโครงการ ในกรณีที่มีข้อร้องเรียนหรือแจ้งเหตุต่าง ๆ ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....

ส่วนที่ ๓

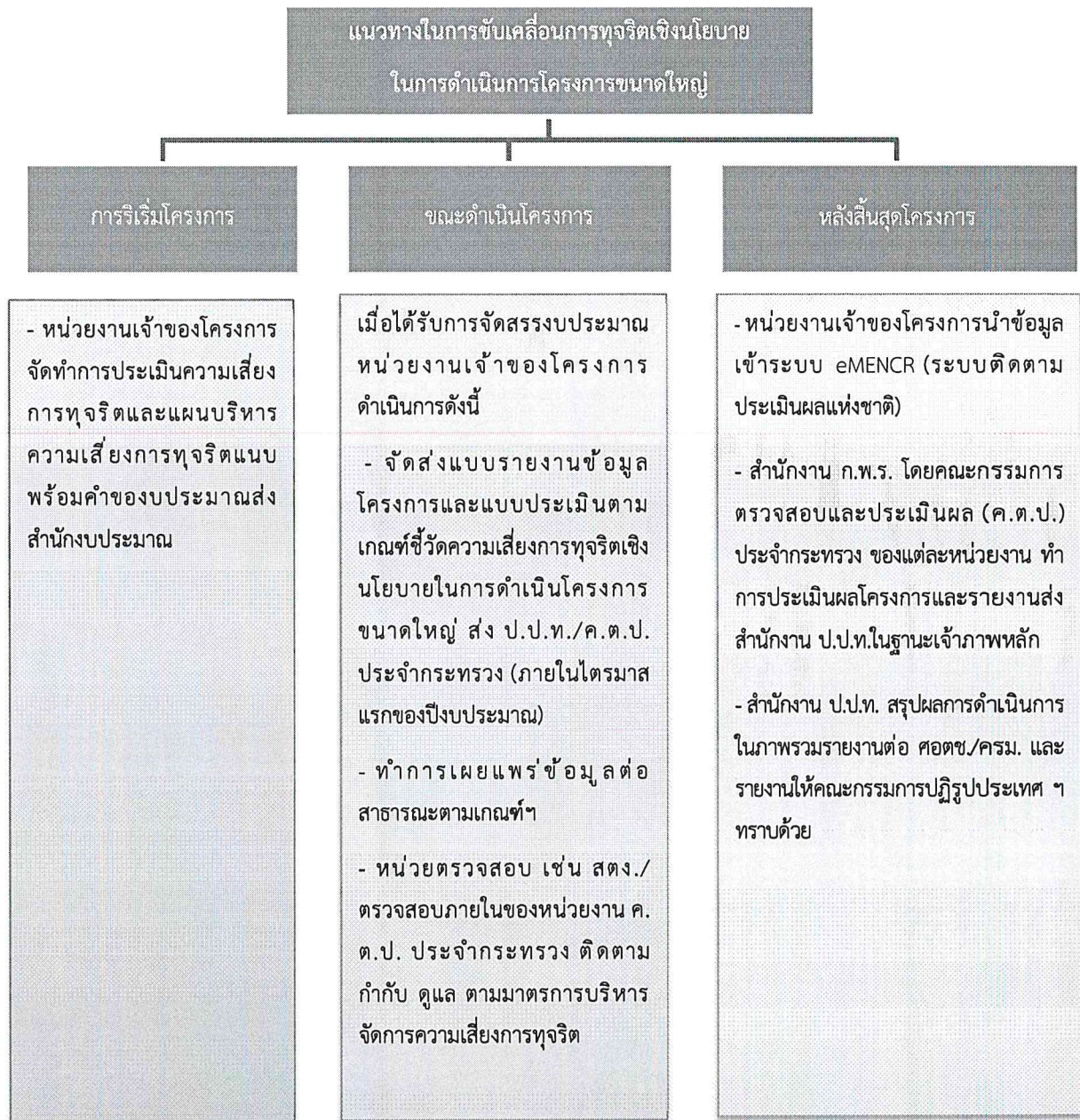
กลไกและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการ
สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

๓.๑ กลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

๓.๒ แนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

หมายเหตุ : โครงการขนาดใหญ่ที่ต้องดำเนินการประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย หมายถึง

- (๑) โครงการที่มีการจัดทำคำของบประมาณ (งบลงทุน) ตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป
- (๒) โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (งบลงทุน) ตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป
- (๓) โครงการตาม (๑) หรือ (๒) ให้หมายถึง คำของบประมาณ และงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ผ่านสำนักงบประมาณ

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกัน องค์กรในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่า องค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายใน องค์กร ที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริต ในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

๑. วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

- ๑) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกันและลดโอกาสการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
- ๒) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
- ๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และ ความซื่อตรงขององค์กร
- ๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ

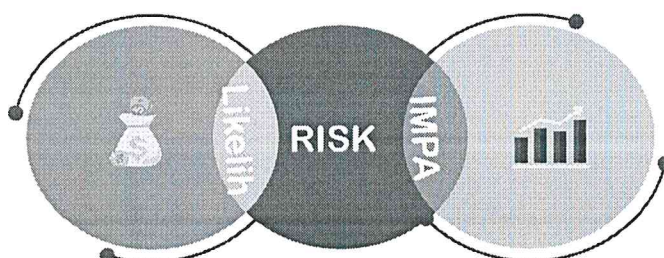
๒. วิธีการและขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอนหลัก ดังนี้

- ๑) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ๒) การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (การระบุประเด็นความเสี่ยง การให้คะแนนและการจัดระดับความ เสี่ยงการทุจริต)
- ๓) การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและการรายงานผล

ขั้นตอนที่ ๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ก่อนทำการประเมินความเสี่ยง หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์หรือไม่บรรทัด ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย ด้านโอกาสและด้าน ผลกระทบ และการให้คะแนนกำหนดเป็น ๕ ช่วงคะแนน รายละเอียดดังนี้

☐ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงใน ช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

☐ ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ตัวอย่าง เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงการที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง โครงการขนาดใหญ่ โครงการที่ดำเนินการในภาพรวมทั้งประเทศ หรือโครงการที่มีวงเงินสูง ควรใช้ ผลกระทบ (Impact) ในการวัด ความรุนแรงของความเสียหายด้านการเงินที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยความเสียหายจากงบประมาณ ในคู่มือนี้ เป็นเพียงตัวอย่างเกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) หน่วยงานสามารถ กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตได้เอง หรือสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

ตัวอย่าง เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๐ ครั้งต่อปี
๔	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๒	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี
๑	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่มีความแน่นอน หรืออาจเกิดขึ้นได้สูงมาก (ร้อยละ ๑๐๐)
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง (มากกว่าร้อยละ ๕๐)
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง (ร้อยละ ๒๐- ๕๐)
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก (น้อยกว่าร้อยละ ๒๐)
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น (ไม่เกิดขึ้นเลย)

ตัวอย่าง เกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ทางด้านการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๔	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๓	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๒	ความเสียหายตั้งแต่..... บาท ถึง..... บาท
๑	ความเสียหาย..... บาท หรือน้อยกว่า

ตารางจัดระดับความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

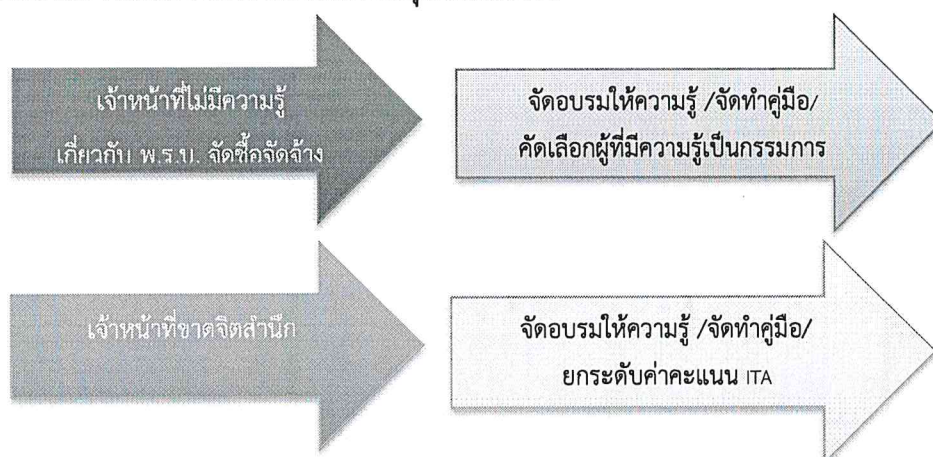
ขั้นตอนที่ ๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตและการให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต ว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินโครงการให้ละเอียดชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โดยวิธีการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว เรียกว่า Known Factor และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด เรียกว่า Unknown Factor ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานโดยพิจารณาความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยไม่คำนึงว่าหน่วยงานมีมาตรการป้องกันหรือควบคุมความเสี่ยงนั้นอยู่แล้วหรือไม่ หลักการที่สำคัญต้องไม่เอาปัญหาหรือข้อจำกัด จากการบริหารงานในปัจจุบัน เช่น ทรัพยากร คน พาหนะ ระบบเทคโนโลยี ไม่มีหรือไม่พอ บุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีจิตสำนึก มาปนกับความเสี่ยง เพราะจะทำให้ละเลยการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต แต่จะเป็นแผนการแก้ไขปัญหาขององค์กรโดยสิ้นเชิง

ความเสี่ยง กับ ปัญหา แตกต่างกันอย่างไร (ในการประเมินอย่าเอาปัญหามาเป็นความเสี่ยง)

ปัญหา คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว แนวทางในการแก้ไขปัญหาควรแก้ที่ต้นตอหรือสาเหตุของปัญหา เช่น อัตรากำลังไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ เจ้าหน้าที่ขาดจิตสำนึก เป็นต้น

ความเสี่ยง คือ เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด แต่มีการคาดการณ์ว่าเหตุการณ์นั้น ๆ มีโอกาสอาจจะเกิด ซึ่งอาจจะไม่เกิดก็ได้ จึงต้องหามาตรการดักไว้ควบคุมไว้ไม่ให้เกิด หรือเกิดยากที่สุด น้อยที่สุด

หากท่านนำปัญหามาเป็นความเสี่ยงการทุจริต จะทำให้แผนบริหารความเสี่ยงที่ออกมาเป็นเช่นนี้ไม่ใช่ มาตรการป้องกันความเสี่ยง เท่ากับท่านกีดกระตุ้มเม็ดแรกผิด

การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงาน พิจารณาจาก ๒ ปัจจัยคือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ค่าคะแนนความเสี่ยงรวม (Risk Score) เพื่อนำมาจัดระดับความเสี่ยงการทุจริต ว่าอยู่ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ

แบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)		
			Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)
	ระบุขั้นตอนการดำเนินโครงการตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุด	ระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินโครงการ	ให้คะแนนตามเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานกำหนด		นำผลคูณ (L x I) และใส่สีตามตารางจัดระดับความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตและการรายงานผล

มาตรการ หมายถึง วิธีการที่จะทำให้ได้รับผลสำเร็จ (วิธีป้องกัน) หรือแนวทางที่สร้างขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดสิ่งที่ไม่พึงปรารถนา แล้วนำมาจัดทำเป็นแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อควบคุม หรือลดโอกาสเกิดการทุจริต โดยลำดับ ความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือกในลำดับต่อมา

การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ให้นำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาตรการนั้นยังสามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาวิเคราะห์ว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด ดี พอใช้ หรืออ่อน (ดูคำอธิบายเพิ่มเติม) จากนั้นพิจารณาจัดทำมาตรการโดยมีมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติมจากรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินในครั้งนี้ โดยมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยงให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้

ระดับ	คำอธิบาย
	การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีในปัจจุบัน
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิภาพการควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

และต้องมีการติดตามเฝ้าระวัง เพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการยืนยันผลการป้องกันหรือแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด หรืออาจต้องเพิ่มเติมหรือปรับแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตใหม่ หากพบว่ารูปแบบการทุจริตหรือมีสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

การจัดทำมาตรการก็เหมือนวิธีการออกแบบระบบหรือกระบวนการอย่างเป็นระบบ ซึ่งสิ่งที่ต้องการอันดับแรกของการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต คือ ผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายจะต้องมีวิธีการ (How To) อันประกอบด้วยกระบวนการนำเข้า (Input) เช่น ขั้นตอน กระบวนการ เพื่อให้มาตรการที่ตั้งไว้บรรลุเป้าหมาย หากมีผลลัพธ์เกิดขึ้นมากกว่า ๑ อย่าง ผลลัพธ์นั้นเป็นผลพลอยได้ (By Product) ของมาตรการที่กำหนดไว้

ข้อมูลที่น่ามาจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ต้องได้มาจากการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต เสมือนเป็นต้นน้ำ เพื่อนำมาสู่การกำหนดมาตรการได้ตรงจุด เป็นเสมือนกลางน้ำ ส่วนมาตรการที่กำหนดไว้ต้องนำไปสู่การบังคับใช้ ด้วยการกำกับติดตาม ประเมินผลเพื่อนำมาทบทวนในการปรับมาตรการให้สามารถป้องกันความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการที่ดีต้องสามารถตอบสนอง รูปแบบพฤติการณ์ของความเสี่ยงที่ค้นพบเป็นเสมือนปลายน้ำ มาตรการต่าง ๆ ต้องมีการทบทวน ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพราะรูปแบบการทุจริตมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

ตัวอย่างมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต

๑. การจัดทำแนวทางปฏิบัติที่ดี เพื่อป้องกันการรับสินบนสำหรับโครงการที่ทำการประเมินต้องระบุให้เป็นมาตรการสำหรับโครงการที่ประเมินไม่ใช่แนวปฏิบัติทั่วไปของหน่วยงานที่ได้จัดทำขึ้นไว้ ซึ่งกว้างเกินไป ว่าอะไรทำได้ อะไรทำไม่ได้ (Do & Don't) การให้หรือรับของขวัญ ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด การรับเลี้ยงรับรอง เป็นต้นเช่น

- ในการไปปฏิบัติหน้าที่ เช่น การตรวจรับ การตรวจสถานที่ ห้ามรับเลี้ยง หรือให้มีการจัดเลี้ยงรับรอง เลี้ยงต้อนรับ กรณีมีความจำเป็นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ให้ยึดหลักความเหมาะสม
- ในการไปปฏิบัติหน้าที่ เช่น การตรวจรับ ห้ามรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้ปฏิเสธการรับทุกกรณี
- ห้ามให้ผู้ประกอบการส่งรถมารับ หรือซื้อตัวโดยสารเครื่องบิน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางไปราชการเพื่อตรวจรับ

• มาตรการอื่น ๆ เช่น การจัดทำประกาศในการจัดซื้อจัดจ้าง/สัญญาจ้าง ให้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นเงื่อนไขว่า หากพบว่าผู้เสนอราคา/คู่สัญญา/คนกลาง/มีการฝ่าฝืนในการกระทำการทุจริตในการจ่ายสินบนถือว่าเป็นความผิดอาญาทั้งผู้ให้และผู้รับ

๒. การรับรองตนเอง หน่วยงานอาจจัดเป็นเอกสารที่ระบุรายละเอียดข้อปฏิบัติต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานที่จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการรับ หรือให้สินบนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เป็นต้น

๓. การบันทึกภาพ/เสียง การจัดเก็บหลักฐานเพื่อสามารถตรวจสอบ หรือมีระบบสืบค้นย้อนกลับ (Traceability ได้อย่างรวดเร็ว

แบบการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต : โครงการ.....					
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการควบคุม หรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :	กำหนด มาตรการ ควบคุมหรือ ป้องกันความ เสี่ยงให้ สอดคล้องกับ ประเด็นความ เสี่ยงที่ระบุไว้	มีวิธีการ ดำเนินการตาม มาตรการที่ กำหนดไว้ อย่างไร		
๒.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :				
๓.	ระบุขั้นตอนการ ดำเนินโครงการ และประเด็น ความเสี่ยงการ ทุจริตมีระดับ ความเสี่ยงสูงมาก สูง หรือปาน กลางที่ได้จากการ ประเมิน				
๔.					
๕.					
๖.					

การรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตต่อผู้บริหารของหน่วยงาน โดยห้วงระยะเวลาของการรายงานผลขึ้นอยู่กับหน่วยงาน เช่น รายงานทุกเดือน ทุกไตรมาส โดยแบบในการรายงานหน่วยงานสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

แบบรายงานผลการดำเนินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตโครงการ.....			
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนิน โครงการ/ประเด็นความ เสี่ยงการทุจริต	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกันความเสี่ยงการ ทุจริต	ผลดำเนินการ
๑.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :		
๒.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต		
๓.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต		
๔.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต		
๕.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต		

ภาคผนวก

๑. แบบการรายงาน

แบบรายงานที่ต้องแนบพร้อมคำขอของงบประมาณ ส่งสำนักงานงบประมาณ

มีจำนวน ๒ แบบ ได้แก่

แบบ ๐๑.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

แบบ ๐๑.๒ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

แบบรายงานที่ต้องส่ง สำนักงาน ป.ป.ท.และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง

มีจำนวน ๔ แบบ ได้แก่

แบบ ๐๒.๑ ข้อมูลโครงการ

แบบ ๐๒.๒ การประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการ
ขนาดใหญ่

แบบ ๐๒.๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบบ ๐๒.๔ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงาน

๒. แบบรายงานที่ต้องแนบพร้อมคำของบประมาณ ส่งสำนักงบประมาณ

จำนวน ๒ แบบ ได้แก่

แบบ ๐๑.๑ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

แบบ ๐๑.๒ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

(แบบ ๐๑.๑) การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

ชื่อโครงการ.....					
หน่วยงาน.....					
ท่านมีแผนที่จะนำโครงการนี้เข้าร่วมโครงการข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pack : IP) หรือไม่ ☐ มี ☐ ไม่มี					
ท่านมีแผนที่จะนำโครงการนี้เข้าร่วมโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Construction Sector Transparency : CoST) หรือไม่ ☐ มี ☐ ไม่มี					
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)		
			Likelihood	Impact	Risk Score (Lx I)
๑.					
๒.					
๓.					

(แบบ ๐๑.๒) การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต : โครงการ.....					
ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการควบคุมหรือ ป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :				
๒.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :				
๓.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :				

๓. แบบรายงานที่ต้องส่ง สำนักงาน ป.ป.ท. และ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง

จำนวน ๔ แบบ ได้แก่

แบบ ๐๒.๑ แบบรายงานข้อมูลโครงการ

แบบ ๐๒.๒ การประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการ
ขนาดใหญ่

แบบ ๐๒.๓ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบบ ๐๒.๔ แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

(แบบ ๐๒.๑) แบบรายงานข้อมูลโครงการ ๑๐ รายการ

รายการ	รายละเอียดข้อมูลโครงการ
๑.	ชื่อหน่วยงาน.....
๒.	ชื่อโครงการ .....
๓.	งบประมาณ ๓.๑ งบประมาณที่ขอรับการจัดสรร (งบในคำของบประมาณ) .....
	๓.๒ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรร.....
๔.	หน่วยงานเจ้าของโครงการ .....
๕.	พื้นที่ดำเนินโครงการ .....
๖.	วิธีดำเนินโครงการ เช่น หน่วยงานดำเนินการเอง หน่วยงานอุดหนุนงบประมาณหรือเบิกจ่ายแทน กันให้หน่วยงานอื่น ฯลฯ (ถ้ามีการจัดซื้อจัดจ้างให้ระบุวิธี).....
๗.	ระยะเวลาดำเนินโครงการ.....
๘.	โครงการได้เข้าร่วมข้อตกลงคุณธรรม (Integrity Pact) หรือไม่ .....
๙.	โครงการได้เข้าร่วมโครงการความโปร่งใสในการก่อสร้างภาครัฐ (Construction Sector Transparency : CoST) หรือไม่ .....
๑๐.	ชื่อผู้ประสานงานโครงการ .....
	ตำแหน่ง.....สังกัด.....
	เบอร์โทรศัพท์.....E-mail.....
	ID Line.....

(แบบ ๐๒.๒) แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

จำนวน ๑๒ รายการ รวม ๓ หมวด

หมวดที่ ๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ๔ รายการ

รายการ	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
๑.	หน่วยงานมีการจัดทำการประเมินความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต* ในขั้นตอนการจัดทำคำของบประมาณต่อสำนักงบประมาณ ☐ มี ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....
๒.	หน่วยงานมีการทบทวน ปรับปรุง การประเมินความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต* หลังจากได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว ☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....
๓.	หน่วยงานได้มีการนำข้อสังเกตหรือข้อตรวจพบในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน ตรวจสอบ ภาควิชาการหรือภาคประชาสังคมมาพิจารณาประกอบการการศึกษาด้วย ☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....
๔.	หน่วยงานมีการวิเคราะห์ว่าโครงการที่จะดำเนินการมีผลกระทบต่อสัญญาหรือข้อตกลงกับเอกชน รายอื่นหรือไม่ หรือมติเดิมของรัฐบาลที่มีมติไว้ในอดีตแต่ยังมีผลบังคับใช้อยู่ เพื่อป้องกันมิให้เกิด ความขัดแย้งหรือความเสียหายจากข้อผูกพันสัญญารวมถึงผลกระทบโครงการอื่น ๆ ที่รัฐมีแผนจะ ดำเนินการในอนาคต ☐ มี (แนบเอกสารอ้างอิง)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....

* การประเมินความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ให้ใช้แบบตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด

หมวดที่ ๒ การควบคุม กำกับ และตรวจสอบ ๒ รายการ

รายการ	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
๕.	หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะทำงาน หรือมอบหมายบุคลากรที่มีความเหมาะสมในการรับผิดชอบในการจัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) ชื่อเจ้าหน้าที่เพื่อการประสานงาน..... โทรศัพท์..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....
๖.	หน่วยงานมีการมอบหมายให้มีการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการให้มีความโปร่งใส เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพเพียงพอ (เช่น ผู้ตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจราชการ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง เป็นต้น) ☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....

หมวดที่ ๓ การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ ๖ รายการ

รายการ	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
๗.	หน่วยงานมีการศึกษารายงานผลการศึกษาความคุ้มค่า/ความเป็นไปได้ของโครงการหรือผล การศึกษาความจำเป็นในการจัดทำโครงการว่าสนับสนุนหรือแก้ไขปัญหาหรือจุดอ่อนของประเทศ ในเรื่องใด และมีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๘.	หน่วยงานมีการสรุปผลสำรวจผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้งทางตรงและทางอ้อม ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๙.	หน่วยงานมีแผนการเวนคืนที่ดินและการจ่ายค่าชดเชย ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....

รายการ	เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
๑๐.	หน่วยงานมีการเผยแพร่การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่ผู้บริหารหน่วยงานให้ความเห็นชอบแล้ว ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๑๑.	หน่วยงานมีการเผยแพร่ขอบเขตงาน (TOR) ในรูปแบบที่ให้ทุกคนสามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์และใช้ต่อหรือใช้ซ้ำ (Open-licensed) หรือประมวลผลด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Machine-readable) ได้ ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๑๒.	หน่วยงานมีช่องทางให้ประชาชนสามารถติดต่อกับผู้ประสานงานโครงการ ในกรณีที่มีข้อร้องเรียนหรือแจ้งเหตุต่าง ๆ ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... .....

๔. แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

(แบบ ๐๒.๓) การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Fraud Risk)	คะแนนความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)		
			Likelihood	Impact	Risk Score (L x I)

๕. แบบรายงานแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต

(แบบ ๐๒.๕) แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต : โครงการ.....					
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ/ ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	มาตรการควบคุม หรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
๑.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :				
๒.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :				
๓.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :				
๔.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :				
๕.	ขั้นตอนการดำเนินโครงการ : ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต :				

ตารางการแปลงเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ของสำนักงาน ป.ป.ช.

มาสู่

แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย
ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ของสำนักงาน ป.ป.ช.	แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ของสำนักงาน ป.ป.ท.
กำหนดเป็นเกณฑ์ชี้วัดสำหรับการประเมินได้ ๔ เกณฑ์ มีเกณฑ์ชี้วัดย่อย ๑๕ เกณฑ์	กำหนดเป็น ๑. แบบรายงานข้อมูลโครงการ ๑๐ รายการ ๒. แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ แบ่งเป็น ๓ หมวด รวม ๑๒ รายการ ดังนี้ หมวดที่ ๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต จำนวน ๔ รายการ หมวดที่ ๒ การควบคุม กำกับ และตรวจสอบ จำนวน ๒ รายการ หมวดที่ ๓ การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ จำนวน ๖ รายการ
เกณฑ์ที่ ๑ มีการเตรียมการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในขั้นก่อนการดำเนินการตามนโยบาย กำหนดเป็น ๕ เกณฑ์ย่อย คือ	แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในดำเนินโครงการขนาดใหญ่
๑.๑ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในการดำเนินการตามนโยบาย โดยต้องกำหนดอำนาจหน้าที่และเป้าหมายให้ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	หมวดที่ ๒ การควบคุม กำกับ และตรวจสอบ ๕. หน่วยงานมีการแต่งตั้งคณะทำงาน หรือมอบหมายบุคลากรที่มีความเหมาะสมในการรับผิดชอบในการจัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต และแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) และระบุชื่อเจ้าหน้าที่เพื่อการประสานงาน ..... โทรศัพท์..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๑.๒ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษาและแนวทางในการศึกษาการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในการดำเนินการตามนโยบาย	หมวดที่ ๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ๔ รายการ ๑. หน่วยงานมีการจัดทำ การประเมินความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในขั้นตอนการจัดทำคำของบประมาณต่อสำนักงานงบประมาณ ☐ มี ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... ๒. หน่วยงานมีการทบทวน ปรับปรุง การประเมินความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตหลังจากได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว ☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๑.๓ มีการกำหนดให้จัดทำรายงานการกำหนดความเสี่ยงที่อาจเกิดการทุจริตในการดำเนินการตามนโยบาย และการกำหนดแนวทาง/มาตรการ	หมวดที่ ๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ๔ รายการ ๓. หน่วยงานได้มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตหน่วยงานได้มีการนำข้อสังเกตหรือข้อตรวจพบของหน่วยงานตรวจสอบ ภาควิชาการหรือภาคประชาสังคมมาพิจารณาประกอบการการศึกษาด้วย

เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ของสำนักงาน ป.ป.ช.	แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ของสำนักงาน ป.ป.ท.
ป้องกันการทุจริต ตามความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้ ในการศึกษาให้มีการนำข้อสังเกตหรือข้อตรวจพบของหน่วยงานตรวจสอบ ภาควิชาการหรือภาคประชาสังคมมาพิจารณาประกอบการศึกษาดูและหาผลการศึกษาได้ปรากฏถึงความเสี่ยง ต้องจัดให้มีมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง เช่น การจัดทำแผนรองรับการปรับเปลี่ยนนโยบายเท่าที่จำเป็น	☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
Exit plan/ Backup plan ไว้ด้วย	
๑.๔ มีการกำหนดให้ระบุผลการศึกษาดูตามรายงานในข้อ ๑.๓ เป็นส่วนหนึ่งของแผนงาน/โครงการเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณ	หมวดที่ ๑ การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ๔ รายการ ๑. หน่วยงานมีการจัดทำประเมินความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ในขั้นตอนการจัดทำคำขอของงบประมาณต่อสำนักงบประมาณ ☐ มี ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๑.๕ มีการกำหนดให้เผยแพร่ผลการศึกษาดูสู่สาธารณะ ผ่านช่องทางที่ประชาชนสามารถรับรู้และเข้าถึงได้ง่าย	หมวดที่ ๓ การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ ๖ รายการ ๑๐. หน่วยงานมีการเผยแพร่การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่ผู้บริหาร หน่วยงานให้ความเห็นชอบแล้ว ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
เกณฑ์ที่ ๒ มีการเตรียมการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริตและการติดตามการดำเนินการตามนโยบาย	แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่
๒.๑ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามการดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริตระหว่างการดำเนินงานตามนโยบาย โดยต้องกำหนดอำนาจหน้าที่และเป้าหมายให้ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	หมวดที่ ๒ การควบคุม กำกับ และตรวจสอบ ๖. หน่วยงานมีการมอบหมายให้มีการกำกับ ติดตามการดำเนินโครงการให้มีความโปร่งใส เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพเพียงพอ (เช่นตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจราชการ ค.ต.ป. ประจำกระทรวง เป็นต้น) ☐ มี (ให้แนบเอกสารอ้างอิง) ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๒.๒ มีการกำหนดให้ติดตามผลการดำเนินการตามมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามแนวทางการประเมินความเสี่ยง ตามที่ได้รายงานไว้ใน ข้อ ๑) ข้อย่อย ๑.๓	

เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ของสำนักงาน ป.ป.ช.	แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ของสำนักงาน ป.ป.ท.
๒.๓ มีการกำหนดให้จัดทำรายงานการติดตามการดำเนินการตามมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยรายงานการติดตามให้มีข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคหรือปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินการตามนโยบาย รวมถึงแนวทางการปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้ หากผลการติดตามได้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าดำเนินการตามมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงไม่ประสบความสำเร็จ หรือเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายที่ได้ทำการประเมินไว้ ให้ใช้ข้อมูลที่ได้จากการติดตามผล นำไปสู่การตัดสินใจในการใช้แผนรองรับการปรับเปลี่ยนนโยบายเท่าที่จำเป็น (Exit plan/Backup plan)	
เกณฑ์ที่ ๓ มีการเตรียมการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริต	ไม่ได้กำหนดเนื่องจากแผนปฏิรูปประเทศฯ กำหนดให้หน่วยงานเจ้าของโครงการรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการตามมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) และรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.))
๓.๑ มีการกำหนด ผู้รับผิดชอบ ที่ทำหน้าที่ ประเมินผล การบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริต โดยต้องกำหนดอำนาจหน้าที่ และเป้าหมายให้ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	
๓.๒ มีการกำหนดให้ศึกษา ทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการทุจริตและการประเมินผล การดำเนินการตามนโยบาย ตลอดจนมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายนั้นๆ เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย	
๓.๓ มีการกำหนดให้จัดทำรายงานการประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย และเผยแพร่รายงานสู่สาธารณชน โดยในรายงานต้องจัดให้มีการวิเคราะห์ถึงประเด็นที่ ทำให้แผนงาน/โครงการประสบความสำเร็จ	

เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ของสำนักงาน ป.ป.ช.	แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ของสำนักงาน ป.ป.ท.
โดยปราศจากการทุจริต หรือประเด็น ที่อาจทำให้ แผนงาน/โครงการไม่ บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลที่ส่งผลทำให้ แผนงาน/โครงการออกมาเป็นลักษณะ ดังกล่าวและแนวทางการป้องกันและ แก้ไขกรณีดังกล่าว ออกสู่สาธารณะ ด้วย	
เกณฑ์ที่ ๔. มีการเตรียมการสร้างความโปร่งใสในขั้นการนำนโยบายสู่ การปฏิบัติด้วยการสื่อสารความเสี่ยง ต่อการทุจริตและการสร้างการเฝ้า ระวัง	แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบายในการ ดำเนินโครงการขนาดใหญ่
๔.๑ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการ เปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของ หน่วยงานราชการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง กับการดำเนินการตามนโยบาย โดย ต้องกำหนดอำนาจหน้าที่ และ เป้าหมายให้ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	ไม่ได้กำหนดเนื่องจากแผนปฏิรูปประเทศฯ กำหนดให้หน่วยงาน เจ้าของโครงการรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการตามมาตรการ บริหารจัดการความเสี่ยงเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSUR) และรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบ ราชการ (คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.))
๔.๒ มีการกำหนดให้เปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับการดำเนินการตามนโยบาย ออกสู่สาธารณะ โดยจัดให้มีข้อมูล ดังต่อไปนี้เป็นพื้นฐาน ก) ข้อมูลที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับ แผนงาน/โครงการ ที่ถูกออกแบบมา เพื่อตอบสนองต่อนโยบายนั้น ๆ ข) ข้อมูลการประเมินความเสี่ยงต่อ การทุจริตและแนวทางการบริหาร จัดการความเสี่ยงต่อการทุจริต ค) ข้อมูลแผนงาน/กิจกรรมการทำงาน โดยแจกแจงเป็นรายละเอียดกิจกรรม ที่ จำเป็น ต้องทำในโครงการนั้น ประมาณการระยะเวลาในการ ดำเนินการแต่ละกิจกรรม ง) รายงานการศึกษาความเป็นไปได้ ของโครงการ (Feasibility Study) และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ	หมวดที่ ๓ การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ ๖ รายการ ๗. หน่วยงานรายงานผลการศึกษาความคุ้มค่าความเป็นไปได้ของ โครงการหรือผลการศึกษาความจำเป็นในการจัดทำโครงการ ว่าสนับสนุน หรือแก้ไขปัญหาหรือจุดอ่อนของประเทศในเรื่องใด และมีกระบวนการรับ ฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... ๘. หน่วยงานมีการสรุปผลสำรวจผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนทั้ง ทางตรงและทางอ้อม ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... ๙. หน่วยงานมีแผนการเวนคืนที่ดินและการจ่ายค่าชดเชย ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....

เกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ของสำนักงาน ป.ป.ช.	แบบประเมินตามเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงการทุจริตเชิงนโยบาย ในการดำเนินโครงการขนาดใหญ่ ของสำนักงาน ป.ป.ท.
สิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) ฉบับสมบูรณ์	๑๐. หน่วยงานมีการเผยแพร่การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตที่ผู้บริหาร หน่วยงานให้ความเห็นชอบแล้ว ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย)..... ๑๑. หน่วยงานมีการเผยแพร่ขอบเขตงาน (TOR) ในรูปแบบที่ทุกคนสามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ และใช้ต่อหรือใช้ซ้ำ (Open-licensed) หรือประมวลผลด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้ (Machine-readable) ได้ ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๔.๓ มีการกำหนดให้มีช่องทางการสื่อสารอย่างเป็นทางการ โดยเป็นช่องทางที่เข้าถึงได้ง่ายและสามารถรายงานข้อมูลได้ สะดวก รวดเร็ว รวมทั้งต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ ข้อมูล แสดงความเห็น และติดตามการดำเนินนโยบายได้ง่าย อีกทั้งยังสามารถแบ่งปันภาพถ่ายหรือวีดิทัศน์ทั้งจากหน่วยงานผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการ และจากประชาชน	หมวดที่ ๓ การเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ ๖ รายการ ๑๒. หน่วยงานมีช่องทางให้ประชาชนติดต่อกับผู้ประสานงานโครงการในกรณีที่มีข้อร้องเรียนหรือแจ้งเหตุต่าง ๆ ☐ มี (ผ่านเว็บไซต์ระบุ URL)..... ☐ ไม่มี (คำอธิบาย).....
๔.๔ มีการกำหนดให้เผยแพร่ข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน ด้วยการเผยแพร่ภาพถ่ายหรือวีดิทัศน์จริงในระหว่างการดำเนินการตามนโยบายตามระยะเวลาและจำนวนครั้งที่เหมาะสม	ไม่ได้กำหนดเนื่องจากแผนปฏิรูปประเทศฯ กำหนดให้หน่วยงานเจ้าของโครงการรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการตามมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) และรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาครัฐการ (ค.ต.ป.))

ตัวอย่างและกรณีศึกษาความเสี่ยงการทุจริต

โครงการก่อสร้างถนนและท่อระบายน้ำ

- การจัดจ้างเกี่ยวกับงานก่อสร้างและระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น สร้างถนนทำท่อระบายน้ำ อาจจะมีการคิดราคาซ่อนไว้ให้กับผู้รับจ้างบางราย ไว้ใน ปร.๔ (แบบประมาณราคากลาง) บางรายการ ต่อมาจะมีการประกาศขายแบบ แล้วจะมาเจรจากันโดยผู้รับเหมาดูด้วยกันหรือกับเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายของหน่วยงานด้วยว่ามีการตกลงจ่ายที่ ..... เปอร์เซ็นต์ และให้แก่ผู้ควบคุมงาน ..... เปอร์เซ็นต์ ถ้าเจรจากลลงกันได้แล้วก็จะสรุปว่าจะให้ผู้รับเหมารายใดเป็นผู้ได้งาน โดยอาจมีการจ่ายเงินค่าตอบแทนให้กับผู้ซื้อแบบรายอื่น ๆ ที่ตกลงว่าจะไม่เข้ามารับงาน ซึ่งผู้รับเหมาจะทำการยื่นราคาสูงกว่าราคากลางที่กำหนดไว้ บางรายก็ไม่ยื่นซองประกวดราคา เมื่อเปิดซองก็จะให้ผู้รับเหมาที่ตกลงกันไว้แล้ว ผู้รับเหมาจะเข้ามาดำเนินการก่อสร้างโครงการ กรณีที่สัญญาระบุการแบ่งงวดงานไว้ ๒ งวด เมื่อส่งงานงวดที่ ๑ ก็จะมีการจ่ายเปอร์เซ็นต์ให้ครึ่งหนึ่งตามที่ตกลงกันไว้ แล้วแบ่งจ่ายให้ผู้ควบคุมงาน .... เปอร์เซ็นต์ ลักษณะนี้อาจจะทำให้ผู้รับจ้างอาจจะทำไม่ตรงตามมาตรฐาน ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต เช่น
- งานก่อสร้างวางท่อระบายน้ำเช่นจะต้องทำการกดเข็มเหล็กกลวงความยาว ๒ เมตร ทุกระยะ ๑ เมตร แล้วนำทรายหยาบรองพื้นหนา ๑๐ เซนติเมตร เทคอนกรีตหยาบหนา ๑๐ เซนติเมตร เพื่อรองรับท่อระบายน้ำ ผู้รับเหมาบางรายไม่มีการกดเข็ม หรืออาจใช้เข็มที่มีความยาว ๑ เมตร แล้วเอาทรายลงโดยไม่มีการเทคอนกรีตหยาบรองพื้นโดยที่ผู้ควบคุมงานบางรายอาจเผลอให้แก่ผู้รับเหมา
- งานก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กแบบแปลนจะกำหนดให้มีการบดอัดให้แน่นเพื่อป้องกันพื้นทรุด แล้วมีผลทดสอบตามค่าที่ผู้ออกแบบได้กำหนดไว้ ผู้รับเหมาส่วนมากจะไม่มีการบดอัดจริงตามแบบ โดยจะมีการทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้สถาบันหรือหน่วยงานราชการมาทำการทดสอบพอเป็นพิธี แล้วทำการทดสอบขึ้นมา ส่งมาให้ทางหน่วยงานที่จ้าง เพื่อให้สอดคล้องกับสัญญาตามแบบแปลนที่ระบุเอาไว้ เมื่อได้ผลการทดสอบที่ระบุว่าได้ค่าความหนาแน่นตามแบบที่ระบุ ก็จะมีการปรับทรายรองพื้นเข้าแบบข้างเทคอนกรีตจนแล้วเสร็จ จะต้องมีการบ่มน้ำเพื่อไม่ให้คอนกรีตสูญเสียไปตามมาตรฐานทางด้านวิศวกรรม พื้นคอนกรีตส่วนมากเมื่อเทแล้วจะไม่มีการบ่มน้ำซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ถนนทรุดคอนกรีตแตกร้าวเนื่องจากพื้นบดอัดไม่แน่น และคอนกรีตมีการสูญเสีย น้ำ เนื่องจากไม่ได้บ่มคอนกรีตด้วยน้ำตามมาตรฐานทางวิศวกรรม

โครงการก่อสร้างประปาหมู่บ้าน

- ราคากลางอาจแพงกว่าความเป็นจริง
- การก่อสร้างอาจไม่เป็นไปตามแบบ สร้างเสร็จใช้งานไม่ได้
- ถังเก็บน้ำอาจจะไม่สามารถเก็บน้ำไม่สามารถส่งไปบ้านเรือนราษฎรบนพื้นที่สูงได้ เนื่องจากถังเก็บอยู่ในระดับต่ำกว่า ส่วนจุดสุดท้าย
- มีก่อสร้างบางจุดอาจนำหลักฐานจุดที่ดำเนินการมาเป็นหลักฐานเบิกจุดอื่นที่ไม่ได้ก่อสร้าง (วนเบิก)

โครงการขุดสระน้ำ ขุดคลอง ลอกคลอง ขุดบ่อบาดาล

- ดินอาจหาย ปริมาณดินที่ขุดอาจนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว
- มีการคำนวณงบประมาณ นำดินที่ขุดไปทิ้งแต่ไม่ระบุสถานที่ทิ้งให้ชัดเจน อาจทำให้งบประมาณส่วนนี้สูงเกินความจริง ความกว้าง ความลึก ความลาดชันของขอบสระอาจไม่เป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญา
- การใช้ประโยชน์อาจไม่สามารถเก็บน้ำได้จริง (ได้ใช้เงินแต่ไม่ได้ใช้งาน)
- มีการดูทรายอาจมากกว่าตามที่ระบุไว้ในสัญญา

- อาจไม่มีของหรือมีแต่ไม่ครบ ขุดไม่ครบจำนวน หรือไม่มีการดำเนินการใด ๆ แต่นำหลักฐานของอีกแห่งหนึ่งมาประกอบการเบิกจ่ายงบประมาณ
- อาจเลือกพื้นที่ผิดเป้าหมาย ไม่ใช่พื้นที่ราบต่ำ ขาดประสิทธิภาพเก็บกักน้ำ การคัดเลือกพื้นที่เป้าหมายพบว่า การคัดเลือกพื้นที่ก่อสร้างไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของโครงการ กล่าวคือ ไม่ใช่เป็นพื้นที่ราบต่ำ ขาดประสิทธิภาพในการเก็บกักน้ำ พื้นที่เป็นดินทราย พื้นที่เกลือ ขึ้นเป็นดินเค็ม พื้นที่ซึ่งมีก้อนหินขนาดใหญ่ คุณภาพน้ำไม่เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร หรือขนาดพื้นที่ขุดสระน้ำมีไม่เพียงพอตามเงื่อนไขของโครงการ

การใช้ภัยพิบัติ

- การประกาศเขตภัยพิบัติอาจไม่ถูกต้อง ไม่มีภัยพิบัติเกิดขึ้นจริง มีเพียงเหตุฝนตกหรือน้ำท่วมปกติ และภาพถ่ายประกอบการขออนุมัติไม่ตรงกับพื้นที่จริง บางโครงการใช้ภาพซ้ำซ้อนกันมาขออนุมัติงบประมาณ
- อาจมีการกำหนดตัวคู่สัญญาและคู่เทียบไว้ล่วงหน้า
- การอนุมัติให้ความช่วยเหลืออาจไม่ถูกต้อง เช่น ถนนเสียหายเป็นหลุมเป็นบ่อ แต่ประเมินว่าเสียหายจนไม่สามารถสัญจรไปมาได้ และอนุมัติให้ซ่อมแซมถนนทั้งสาย
- การจัดซื้อจัดจ้างอาจไม่ถูกต้อง บางพื้นที่ผู้รับจ้างไม่มีอาชีพหรือศักยภาพเพียงพอที่จะรับว่าจ้าง บางรายเป็นลูกหลานของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ต้องนำแรงงานชาวบ้านมาช่วยปรับเกลี่ยถนน ไม่มีช่างควบคุมงาน บางโครงการผู้รับจ้างอาจเป็นลูกจ้างของหน่วยงานเอง
- การตรวจรับงานอาจไม่ถูกต้อง เช่น สัญญากำหนดให้ซ่อมแซมเป็นถนนลูกรังแต่ผู้รับจ้างนำหินคลุกมาลงแทน
- ฤกษ์ชัยอาจแพงเกินจริง สิ่งของในฤกษ์มีคุณภาพต่ำ ของไม่เหมาะสม เครื่องอุปโภคบริโภคหมดอายุ
- จัดซื้อจัดจ้าง ฤกษ์ชัยอาจไม่ครบ แต่เบิกครบ ทำให้ใบเสร็จปลอม รวมมือกับผู้ประกอบการเขียนจำนวนเต็ม

โครงการจ่ายเงินช่วยเหลือ สงเคราะห์

- อาจมีการนำชื่อคนเสียชีวิตมาสวมสิทธิ์เป็นบุคคลที่มีสิทธิ์ได้รับเงินนำข้อมูลบุคคลที่ไปร่วมกิจกรรมในโครงการอื่นมาเป็นชื่อของผู้มีสิทธิ์ได้รับเงิน โดยที่บุคคลนั้นไม่ได้รับรู้รับทราบแต่อย่างใด
- อาจนำชื่อคนที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์มาเป็นผู้มีสิทธิ์ได้รับเงิน
- อาจปลอมลายมือชื่อในแบบสำรวจ สำเนาทะเบียนบ้าน หรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- อาจให้ประชาชนลงลายมือชื่อในเอกสารเกี่ยวกับการขอรับเงินสงเคราะห์ โดยแจ้งว่าเพื่อนำไปใช้ในการกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง
- ให้หน่วยงานของรัฐอื่น เช่น โรงเรียน องค์การบริหารส่วนตำบลส่งรายชื่อผู้เข้าหลักเกณฑ์พร้อมเอกสารประกอบให้หน่วยงานเพื่อไปดำเนินการ แต่ทางหน่วยงานอาจจ่ายเงินให้ไม่ครบตามจำนวนฎีกา
- รายชื่อที่ปรากฏในแบบสำรวจ เมื่อตรวจสอบกับข้อมูลทะเบียนราษฎรอาจ ไม่ปรากฏรายชื่อบุคคลดังกล่าวในทะเบียนราษฎร หรือไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร
- อาจมีการคัดสำเนาบัตรประชาชนจากทะเบียนราษฎรมาปลอมลายมือชื่อ เช่น การปลอมลายมือชื่อของผู้รับเงินในเอกสารทั้งหมดโดยที่ชาวบ้านไม่ทราบเรื่องแล้วนำเอกสารไปเบิกเงิน การให้ชาวบ้านยื่นเอกสารจริงแต่อาจปลอมใบสำคัญการรับเงิน และกรณีที่ชาวบ้านมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิ์ได้รับเงินแต่กลับไม่ได้รับเงินหรือได้รับเงินจริงแต่ไม่ครบตามจำนวนที่แท้จริง

โครงการสร้างฝายชะลอน้ำ

- จุดที่ทำการก่อสร้างอาจไม่ตรงตามที่กำหนด
- วัสดุอาจไม่ครบถ้วน ไม่ตรงตามมาตรฐาน วัสดุไม่ได้มาตรฐาน ราคาก่อสร้างไม่เป็นไปตามมาตรฐาน
- การจัดเรียงกระสอบอาจไม่เป็นไปตามแบบที่กำหนด
- ฝายที่สร้างแล้วเสร็จอาจใช้ไม่ได้จริง
- ฝายอาจหาย ไม่มีการสร้าง สร้างบางจุด ไม่สร้างบางจุด

โครงการระบบเครือข่ายไร้สายความเร็วสูง FREE WIFI - CCTV

- การกำหนดราคากลางอาจไม่สอดคล้องกับกับรายละเอียดและคุณลักษณะเฉพาะ
- ติดตั้งวงจรอาจซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น หรือซ้ำซ้อนกันเอง ติดตั้งไม่ครบ
- อุปกรณ์บำรุงต่าง ๆ อาจราคาแพงเกินความเป็นจริง เกินความจำเป็น หรือจำเป็นน้อย
- อาจไม่ได้ใช้ประโยชน์ หรือ ใช้ประโยชน์ไม่เต็มประสิทธิภาพ
- กล้องโทรทัศน์วงจรปิดแสดงภาพบนจอโทรทัศน์อาจไม่ชัดเช่นภาพมัว ไม่คมชัด กลางคืนภาพไม่ชัดเพราะไม่มีไฟฟาส่องสว่างเพียงพอ

ตัวอย่าง กรณีศึกษา

- การใช้จ่ายงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์สำหรับป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัส COVID-๑๙ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) แห่งหนึ่ง ใช้งบประมาณ ๑,๖๕๐,๐๐๐ บาท ซื้อเครื่องฟ้นละอองฝอยขนาดบรรจุน้ำยาฆ่าเชื้อ ๔ ลิตร จำนวน ๓๐ เครื่อง หรือราคาเครื่องละ ๕๕,๐๐๐ บาท จากบริษัทที่จดทะเบียนจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มในจังหวัดหนึ่ง ซึ่งราคาอาจแพงเกินจริง เพราะในท้องตลาดเครื่องฟ้นละอองฝอยมีราคาเครื่องละ ๑๗,๐๐๐ - ๓๕,๐๐๐ บาทเท่านั้น
- การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือข้อตกลงเป็นหนังสือมีการดำเนินการหลังจากมีการตรวจรับงานเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว
- การแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาโดยเพิ่มเติมงานจากแบบรูปรายการละเอียดตามสัญญา ที่เป็นการเพิ่มเติมงานก่อสร้าง ที่เพิ่มเติมขึ้นใหม่เป็นงานก่อสร้างที่ไม่ต่อเนื่องสัมพันธ์กับงานก่อสร้างเดิมและไม่อยู่ภายในขอบเขตวัตถุประสงค์ของสัญญาจ้างเดิม
- การกำหนดรายละเอียดหรือคุณลักษณะของพัสดุที่เกี่ยวกับผู้ผลิตและได้รับอนุมัติจดทะเบียนผลิตภัณฑ์จากสำนักมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมหรือได้รับการรับรองคุณภาพจากมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ISO หรือการระบุว่ามิได้ตัวแทนจำหน่ายในประเทศไทย มีบริการหลังการขายและมีอะไหล่สำรอง เป็นผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการทดสอบจากสถาบันต่าง ๆ ทำให้มีผู้ประกอบการเพียงรายเดียวเป็นผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้มีสิทธิเสนอราคาตามประกาศ ทำให้เป็นการกีดกันหรือไม่เปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม หรือเป็นการลิดรอนสิทธิการสินค้าจากต่างประเทศเป็นการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ประกอบการบางราย
- ราคากลางงานก่อสร้าง
  ๑. ไม่ใช่ราคามาตรฐานที่สำนักงานงบประมาณหรือหน่วยงานกลางอื่นกำหนด แต่ มีการสืบราคาจากผู้มีอาชีพแทน
  ๒. ไม่มีการถอดแบบจริง/ปริมาณงานไม่ถูกต้อง
  ๓. ไม่ใช่ราคาวัสดุของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัด

๔. ไม่มีหลักฐานการสืบราคา (กรณีไม่มีในราคาที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศ)

➤ ข้อสังเกตการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กรณีการจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์ป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ โควิด ๑๙

๑. ราคาจัดซื้อสูงเกินจริงเมื่อเทียบกับราคาหรือคุณสมบัติของพัสดุในสถานการณ์ขณะนั้น
๒. ไม่ปรากฏหลักฐานการสืบราคาให้ตรวจสอบ
๓. ร้านคู่เทียบยืนยันว่าไม่ได้เป็นผู้เสนอราคาตามเอกสารจัดซื้อจัดจ้าง
๔. นำพัสดุนั้นใหม่มาสับเปลี่ยนกับที่ได้ตรวจรับไปแล้ว
๕. ยกเลิกการจัดซื้อจัดจ้างในราคาที่ผ่านการต่อรองแล้วและไปจัดซื้อใหม่ในราคาที่สูงกว่าเดิม
๖. ผู้รับจ้างและคู่เทียบไม่ใช่ผู้ประกอบการที่มีอาชีพขายหรือรับจ้างโดยตรง
๗. จัดซื้อกับผู้ประกอบการต่างท้องที่ ทั้ง ๆ ที่ราคาสูงกว่าผู้ประกอบการในท้องที่
๘. จัดซื้อเกินวงเงินที่มีอำนาจอนุมัติ
๙. จัดซื้อในปริมาณที่มากเกินไปจนความจำเป็น
๑๐. มีชื่อร้านคู่เทียบเพื่อสืบราคา แต่ไม่มีราคาในการนำเสนอ
๑๑. คู่สัญญาและคู่เทียบมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน
๑๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นผู้จัดหาสินค้าเอง โดยจ่ายเงินให้กับบริษัท/ร้านค้า เพื่อขอนำชื่อบริษัท/ร้านค้านั้นมาเป็นคู่สัญญาแทนตน
๑๓. คณะกรรมการตรวจรับ ไม่ได้ทำการตรวจรับจริง แต่มีเจ้าหน้าที่นำเอกสารการตรวจรับมาให้ลงลายมือชื่อ
๑๔. มีการซื้อขายกับรัฐวิสาหกิจบางแห่งที่ทำหน้าที่เป็นคนกลางจัดหาสินค้า ทั้งที่หน่วยงานดังกล่าวไม่มีวัตถุประสงค์ในการขายสินค้าประเภทที่มีการจัดซื้อ เพื่อหลีกเลี่ยงการสืบราคา
๑๕. ผู้บริหารท้องถิ่น มีการจ่ายเงินค่าซื้อพัสดุดูอุปกรณ์ป้องกันโควิด โดยสั่งจ่ายเป็นเช็คบัญชีตนเอง

ความเสี่ยง/สัญญาณเตือนว่าต้องมีการตรวจสอบอย่างใกล้ชิด

(ข้อมูลจากคู่มือพิชิตความเสี่ยงต่อการทุจริต ของ UNDP นำมาเป็นตัวอย่างบางส่วน)

ระยะก่อนประมูล

- บรรจुरายการที่ไม่จำเป็นไว้ในแผนการจัดซื้อจัดจ้าง
- ใช้วิธีการอื่นนอกเหนือจากการเปิดประกวดราคาโดยไม่มีเหตุผลที่สมควร
- การแก้ไขสัญญาบางอย่างทำให้ได้ประโยชน์จากการแข่งขันหรือจากการที่ควรจัดซื้อสินค้าแยก (เช่น กิจกรรมเพิ่มเติมซึ่งไม่เข้าลักษณะที่ควรเป็นส่วนต่อของสัญญาที่มีอยู่)
- การแยกสัญญา แบ่งรายการจัดซื้อออกเป็นหน่วยย่อยทั้งที่ควรจัดซื้อร่วมกัน
- การเขียนคุณสมบัติเฉพาะเพื่อเอื้อประโยชน์บางบริษัทอย่างใกล้ชิด คุณสมบัติที่คลุมเครือหรือกำกวม ไม่สมบูรณ์
- การเขียนคุณสมบัติเฉพาะกำหนดให้ใช้สินค้าบางยี่ห้อโดยไม่ได้ระบุไว้ว่า “หรือเทียบเท่า”

ระหว่างการประมูล

- เจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างให้ข้อมูลภายในแก่ผู้ประมูลที่ตนสนับสนุน
- ข้อมูลความลับรั่วไหล เช่น ข้อมูลประมาณการต้นทุน
- การตัดผู้ประมูลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมออกโดยมิชอบ

- การยื่นซองประมูลเป็นส่วนที่อ่อนไหวซึ่งอาจมีการรับซองประมูลที่ยื่นช้า
- เอาสิ่งของที่อยู่ในซองออกเพื่อให้ผู้เข้าประมูลขาดคุณสมบัติ
- การเปิดซองประมูล เกณฑ์การประเมินที่นำมาใช้แตกต่างจากที่อยู่ในเอกสารการประมูล
- จัดทำเกณฑ์ย่อยหรือขั้นตอนการประเมินที่ไม่เหมาะสมหรือโดยพลการขณะที่ประเมิน ซึ่งแตกต่างจากเอกสารการประมูลที่เผยแพร่
- ปฏิเสธซองประมูลโดยอ้างว่าขาดองค์ประกอบเช่น ไม่มีแคตตาล็อก หรือแผ่นพับสำหรับสินค้าที่เสนอ
- คณะกรรมการประเมินสร้างวิธีการประเมินขึ้นมาเองซึ่งแตกต่างจากเอกสารการประมูลที่เผยแพร่

ระยะหลังการประมูล

- มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขสัญญาบางอย่างทำให้มีเวลามากขึ้น
- มีการใช้ผลิตภัณฑ์ทดแทน หรืองานก่อสร้างไม่ได้มาตรฐานไม่ตรงตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในสัญญา

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. พ.ต.ท. วันนพ สมจินตนากุล	เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.
๒. นายภูมิวิศาล เกษมสุข	รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.
๓. นายพุฒิพงษ์ เลิศสถิตย์	รองเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.
๔. นายฤกษ์ กระแสเวส	ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ท.
๕. นางฉวีวรรณ นิลวงศ์	พนักงานราชการ กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ
๖. นายเอกชัย เกษมสุขธวัช	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

คณะผู้จัดทำ

๑. นางสาววรัญญา ชวศุภกุล	ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์
๒. นางสาวสนา จิตุพร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๓. นางสาวปัทมา ประสิทธิ์วงษ์	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ
๔. นายกิตติคุณ ไตรรักษา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๕. นางสาวธัญญ์นภัส เลิศปิติธัญศิริ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๖. นายรุจิภาส จรรยาศรี	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ (ช่วยราชการ)
๗. นางสาวภัทรณัท ปานมณี	นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ (ช่วยราชการ)

ติดต่อสอบถามได้ที่

กลุ่มงานนโยบายและยุทธศาสตร์

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงาน ป.ป.ท.

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๕๐๒ ๖๖๗๐-๘๐ ต่อ ๑๕๑๒, ๑๕๑๔